

[Uhrskov.]

ikke bare beror på politiet, men tillige beror på en fotografering af de faktiske begivenheder. Jeg kan bestemt se, at demonstranter normalt vil have interesse i en sådan objektiv vidneførelse. Men jeg vil bare spørge: hvorfor kunne man ikke lige så godt have foretaget den fotografering på Vibenshus Runddel i myndretiden, hvis det bare drejede sig om evnen til at skelne ansigter og stemmer og den slags ting? Jeg kan ikke forstå det.

Endelig vil jeg spørge, om justitsministeren måske kan oplyse, om dette private firma her i eftermiddag eller tidligt på aftenen kl. 19 vil få adgang til eventuelt fra denne sals vinduer at prøvekøre sit apparatur på den demonstration, der bliver fra de uddannelsessøgendes side imod loven om adgangsbegrænsning.

Men det var nok så meget det principielle, jeg var interesseret i at få frem, nemlig den begrænsning af demonstrationsfriheden, der faktisk ligger i det, fordi folk er bange for registrering — det ved vi jo de er — og de bliver ikke mindre bange for registrering, hvis de ved, at man tager en sådan avanceret teknologi i brug. Hvad mener ministeren om det aspekt?

Justitsministeren (Thestrup): Det er mit indtryk, at man overser, at der også i forbindelse med lovlige demonstrationer påviler politiet væsentlige opgaver. Ved en demonstration er større menneskemængder forsamlet og undertiden i bevægelse gennem tæt trafikerede og befolkede bydele, og dette udløser vanskelige problemer for politiet med regulering af færdslen og med opretholdelse af ro og orden i og omkring demonstrationen. Politiet skal gribe ind over for uroligheder og ulovligheder i en i øvrigt lovlig demonstration. Politiet skal løbende sikre, at demonstranterne ikke udsættes for angreb fra andre, og at enkelte eller grupper af deltagere i demonstrationen heller ikke begår overgreb på udenforstående eller på ejendom.

Hvis en demonstration opløses og udvikler sig til optøjer, skal politiet straks have kontrol med situationen.

Det er i øjeblikket ikke afgjort, om og i hvilket omfang Københavns politi eventuelt vil benytte det nævnte apparatur, men efter

min opfattelse skal man ikke på forhånd afskære politiet fra at benytte lovlige hjælpemidler, herunder af teknisk karakter, der gør politiet i stand til at løse sine opgaver bedst muligt, og dette gælder også for fotografisk materiel.

Hvis ordningen gennemføres, vil eventuelle optagelser derfra ikke blive benyttet til registrering af personer til brug for efterretningstjenestens arkiver.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af *Kjær Rasmussen* til justitsministeren:

„Vil ministeren redegøre for baggrunden for anklagemyndighedens skærpede kurs over for anholdte demonstranter — en skærpelse, der bl. a. er kommet til udtryk i tiltalerejsning efter straffelovens § 134a — og som har resulteret i, at man nu kan idømmes frihedsstraf blot for at have været til stede under demonstrationer?“

Skriftlig begrundelse:

En række politiske processer afvikles for tiden i Københavns byrets 3. afdeling. Demonstranter fra Verdensbankugen domfældes på stribe. I denne anledning er en ikke hidtil anvendt paragraf, 134 a, „sammensværgelsesparagraffen“, blevet draget frem. Den lyder: „Deltagere i slagsmål eller i anden grov forstyrrelse af ro og orden på offentligt sted straffes, såfremt de har handlet efter aftale eller flere i forening, med hæfte eller fængsel indtil seks måneder.“

Denne paragraf stammer fra 1930'erne, hvor den blev vedtaget som værn mod fascistiske og nazistiske korps, men den blev ikke bragt i anvendelse inden krigen. I 1952, i den kolde krigs værste periode, kom den over i straffeloven, hvor den har ført en total ubemærket tilværelse. Da man i alle hidtidige demonstrationssager har nøjedes med at rejse tiltale efter politivedtægten, har ingen, end ikke jurister, kunnet ane, at man ved deltagelse i demonstrationer kunne blive tiltalt efter straffeloven med alt, hvad dette indebærer: frihedsberøvelse, straffeattest, social nedvurdering.

Der er ganske tydeligt tale om skueprocesser. Under retssagerne har anklagerens kronvidner — betjente — modsagt sig selv og hinanden; forsvarets vidner — tilskuere og demonstranter — har samstemmende